

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., a soudce Mgr. Jiřího Lifky v právní věci

žalobce: **V. S. N.**

zastoupen JUDr. Veronikou Křečkovou, advokátkou

sídlem Čimická 717/34, Praha 8

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

sídlem Nad Štolou 7, Praha 7

o žalobě proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobce ze dne 18. 9. 2016 o vydání zaměstnanecké karty,

takto:

- I. Žalovanému **se ukládá** povinnost vydat do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobce o vydání zaměstnanecké karty doručené dne 24. 5. 2017 Ministerstvu zahraničních věcí.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč k rukám JUDr. Veroniky Křečkové, advokátky.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud žalovanému uložil vydat do šedesáti dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o žalobcově žádosti o zaměstnaneckou kartu, kterou se dle svého tvrzení pokusil podat dne 19. 9. 2016 na zastupitelském úřadu v Hanoji. Jelikož mu podání žádosti bylo znemožněno, pokusil se ji žalobce podat jako přílohu stížnosti, již však pracovníci žalovaného nepřevzali. Dále se pokusil poslat žádost a stížnost žalovanému poštou, avšak žalovaný převzetí zásilky dle tvrzení žalobce zmařil.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že žádost nikdy nebyla podána, a tedy nebylo ani zahájeno řízení o ní. V nezahájeném řízení tedy žalovaný nemůže být nezákonně nečinný.
3. Žalobce v doplnění žaloby ze dne 18. 5. 2018 znovu uvedl, že mu podání žádosti na Velvyslanectví v Hanoji nebylo umožněno; k podání žádosti se nemohl ani zaregistrovat v systému Visapoint, neboť ten byl dlouhodobě nefunkční. K tomuto svému tvrzení žalobce jako důkaz navrhl výsledky monitoringu systému Visapoint provedené Kanceláří veřejné ochránkyně práv za období 1. 8. 2016 - 31. 5. 2017. Žalobce dále opětovně uvedl, že žádost zaslal na velvyslanectví poštou, k čemuž jako důkaz navrhl dodejku, výpis z evidence poštovních zásilek a samotný obsah zásilky, tedy žádost, stížnost a plnou moc. Tato zásilka však nebyla velvyslanectvím převzata.
4. Dále žalobce nově uvedl, že se mu podařilo doručit žádost alespoň Ministerstvu zahraničních věcí, k čemuž jako důkaz navrhl podací lístek ze dne 22. 5. 2017 a SMS zprávu, jíž byl informován o doručení zásilky. Tímto dnem se dle tvrzení žalobce podařilo žádost podat, a tedy bylo řízení o ní zahájeno.
5. Dne 23. 3. 2018 se ve věci konalo ústní jednání.
6. Žalobce během ústního jednání opakoval argumentaci uvedenou již v písemných podáních. Žalovaný se z jednání omluvil.
7. Při ústním jednání soud nemohl konstatovat obsah správního spisu, neboť ve věci žalobcovy žádosti není žádný veden.
8. Soud provedl k návrhu žalobce následující důkazy.
9. Z předloženého tiskopisu soud zjistil, že žalobce dne 18. 9. 2016 vyplnil a podepsal žádost o zaměstnaneckou kartu.
10. Dne 19. 9. 2016 žalobce sepsal stížnost na postup Velvyslanectví České republiky v Hanoji, v níž uvedl, že se téhož dne pokusil osobně podat žádost o zaměstnaneckou kartu na velvyslanectví, avšak pracovníkem velvyslanectví mu podání žádosti nebylo umožněno s tím, že není registrován v systému Visapoint.
11. Z tabulky pokusných přístupů do systémů Visapoint, která vychází z šetření Kanceláře veřejné ochránkyně práv, vyplynulo, že pro žádosti o dlouhodobý pobyt nebylo možné se vůbec zaregistrovat od 1. 10. do 31. 11. 2016.
12. Z fotografie vrácené zásilky vyplývá, že žalobce žádost zaslal poštou na Velvyslanectví ČR v Hanoji dne 4. 11. 2016.
13. Z výpisu elektronických zpráv od poskytovatele poštovních služeb Vettel Post soud zjistil, že zásilka, která se číselným označením 397755501 shoduje se zásilkou na fotografii, byla dne 4. 11. 2016 převzata k poštovní přepravě na místě Phuong Liet - Ha Noi, avšak nebyla nikdy doručena a dne 9. 11. 2016 byla vrácena zpět na místo podání.
14. Z podacího lístku České pošty soud zjistil, že žalobce dne 22. 5. 2017 zaslal Ministerstvu zahraničních věcí zásilku č. RR830558116CZ. Z SMS zprávy zaslané Českou poštou vyplývá, že tato zásilka byla doručena příjemci dne 24. 5. 2017.
15. Soud neprováděl další žalobcem navržené a předložené důkazy, tedy přílohy původní žádosti (výpis z trestního rejstříku a pracovní smlouvu), neboť žalobce při jednání sdělil, že na provedení těchto důkazů netrvá.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

16. Městský soud v Praze žalobu posoudil, přičemž v souladu s § 81 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
17. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se žalobou proti nečinnosti správního orgánu může žalobce domáhat, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé. Aby byla žaloba úspěšná, musel by soud dospět k závěru, že řízení bylo zahájeno, avšak rozhodnutí ve věci samé dosud nebylo vydáno.
18. Žalobce prokázal, že podal ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žádost o opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu. Komise však této žádosti usnesením ze dne 6. 11. 2017, č. j. MV-112836-4/SO-2017, nevyhověla. Žalobce tedy splnil podmínku přípustnosti žaloby proti nečinnosti.
19. Žaloba je důvodná.
20. V projednávané věci žalobce tvrdil, že mu nebylo umožněno podat žádost o zaměstnaneckou kartu zákonem předepsaným způsobem, tedy osobně na zastupitelském úřadu České republiky ve státě svého pobytu, a proto se pokoušel žádost podat tzv. nouzovým způsobem, což se mu podařilo až dne 24. 5. 2017, když žalobu podal k Ministerstvu zahraničních věcí.
21. Žalobce se opírá o závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, (dále jen rozsudek č. 3601/2017 Sb. NSS) dle jehož bodu 97 *„účinky žádosti ‚nouzově‘ podané způsobem, který je obecně vzato nežádoucí, avšak který je jedinou účinnou obranou žadatele před nezákonným jednáním veřejné správy spočívajícím v tom, že mu neposkytne v přiměřené lhůtě možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným. Zde rozšířený senát konstatuje, že závěry judikatury o tom, že žádost je za takovýchto podmínek podána účinně, jsou v podmínkách dosavadního jednání veřejné správy zcela správné a jsou jediným alespoň v určité míře účinným nástrojem k ochraně práva žadatelů na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Dokud veřejná správa svůj přístup zásadně nezmění, není důvodu na nich cokoli měnit.“*
22. V bodě 101 rozsudku č. 3601/2017 Sb. NSS se dále uvádí, že *„[j]e na veřejné správě, jakým způsobem „technicky“ uspořádá vyřizování žádostí o nejrůznější pobytová oprávnění tak, aby byla schopna je za přiměřených nákladů zvládat. Musí však v každém případě umožnit žadatelům takové žádosti v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem podat“.*
23. Soud vzal za prokázané, že se žalobce pokusil žádost nejprve podat zákonem stanoveným způsobem, tedy osobně na Velvyslanectví ČR v Hanoji, a to dne 19. 9. 2016. Žalobce jako důkaz k tomuto svému tvrzení navrhl pouze stížnost, již sám sepsal. Soud však přihlédl ke skutečnosti, že žadatel, jemuž je ze strany zaměstnance velvyslanectví nezákonně znemožněno vstoupit do budovy a podat žádost, se nachází v mimořádně obtížné důkazní situaci. Proto po žalobci nelze žádat nezvratný důkaz o jeho tvrzení a je třeba vycházet zejména z celkové koherence a důvěryhodnosti jím prezentovaného skutkového děje a takových důkazů, které jeho tvrzení sice přímo neprokazují, ale dodávají jim na věrohodnosti. V kontextu dalšího prokázaného skutkového děje, tedy že ze strany velvyslanectví nebyla převzata ani žádost podaná poštou, a v kontextu dalších obdobných případů, s nimiž se městský soud ve své rozhodovací praxi setkal, bylo nutné žalobcovo tvrzení o neúspěšném pokusu podat žádost osobně vyhodnotit jako pravdivé.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

24. Soud konstatuje, že do 14. 8. 2017 zákon o pobytu cizinců pro žadatele o zaměstnaneckou kartu, tedy specifický typ povolení k dlouhodobému pobytu, nestanovil povinnost předchozí registrace k podání žádosti (rozsudek č. 3601/2017 Sb. NSS, body 72 - 74). I přesto soud přihlédl k tomu, že i kdyby žalobce chtěl vyhovět požadavku velvyslanectví a prostřednictvím systému Visapoint se k podání žádosti zaregistrovat, nemohl by být úspěšný. Z pokusů Kanceláře veřejné ochránkyně práv totiž jednoznačně vyplynulo, že uvedený registrační systém dlouhodobě a systémově neumožňoval sjednání termínu pro podání žádosti, který by zajistil žalobci možnost podat žádost v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem.
25. Bylo tedy zcela namístě, pokud se žalobce pokusil žádost podat tzv. nouzově, tedy bez splnění zákonné formy. Žalobce však prokázal, že když se žádost pokusil na velvyslanectví poslat dne 4. 11. 2016 poštou, nebyl úspěšný. Zásilka byla nedoručitelná, což si nelze vyložit jinak, než že velvyslanectví odmítlo tuto zásilku převzít.
26. Dále bylo nutné zvážit, zda lze za nouzové podání žádosti, kterým bylo zahájeno řízení, považovat i žalobcův úspěšný pokus podání žádosti na Ministerstvo zahraničních věcí. Soud dospěl, že i tento způsob nouzového podání za daných okolností akceptovat lze. Žalobce vyčerpал všechny myslitelné možnosti podání žádosti prostřednictvím příslušného velvyslanectví, avšak kvůli neochotě velvyslanectví jeho žádost převzít nebyl úspěšný. Bylo tedy zcela racionální, pokud se pokusil žádost podat prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, tedy správního úřadu, jehož je velvyslanectví organizačně součástí.
27. Ačkoliv tedy žalobce nepodal žádost velvyslanectví, které je jako jediné nadáno kompetencí žádost za standardních okolností přijmout, za daných okolností je třeba dospět k závěru, že řízení zahájil podáním k Ministerstvu zahraničních věcí. Žalobce čelil nezákonnému postupu velvyslanectví, které od něj žádost odmítalo přijmout, a nemohl ji proto podat u orgánu, který je k tomu dle zákona určen. Jeho právo na spravedlivý proces je tedy možno zachovat jen tak, že bude akceptováno jeho nouzové podání žádosti k orgánu organizačně s velvyslanectvím spjatému, tedy Ministerstvu zahraničních věcí.
28. Lze tedy uzavřít, že řízení o žádosti bylo zahájeno dne 24. 5. 2017, kdy byla žádost doručena Ministerstvu zahraničních věcí. Od té doby žalovanému plynula lhůta k vydání rozhodnutí, která podle § 169 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců činila šedesát dnů ode dne podání žádosti. Tato lhůta tedy marně uplynula dne 24. 7. 2017 a od té doby je žalovaný nezákonně nečinný.
29. Jelikož žaloba byla důvodná, uložil soud v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žalobcově žádosti. Soud stanovil k vydání rozhodnutí celou zákonnou lhůtu v délce šedesáti dnů, a to jednak proto, že žalobce tuto lhůtu výslovně navrhl, jednak proto, že žalovaný před vydáním rozhodnutí musí provést celé řízení, k čemuž potřebuje určitý časový prostor.
30. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení úspěšný. Jeho náklady tvoří jednak soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, dále pak dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení a účast na ústním jednání (před jednáním byl žalobce zastoupen obecným zmocněncem). Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$). Náhrada hotových

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokátky tak činí 6 800 Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Spolu se soudním poplatkem je tedy žalovaný povinen zaplatit žalobci celkem 10 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. května 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.